

Studenten over ervaringen en ambities

Afwisseling be

Wat trekt studenten aan in het accountantsberoep? Niet het geld, wel de afwisseling en klantcontacten. Vrouwen leggen daarbij andere accenten dan mannen. Bovendien streven ze veel minder vaak naar een hoge functie.

TOM NIEROP

Na enige jaren van stagnatie steeg de instroom van accountancystudenten afgelopen jaar met een kwart, zowel bij universiteiten als hbo-instellingen (zie rubriek Nieuws). Verheugend, maar er moet natuurlijk niet te vroeg worden gejuicht. De spanning op de accountancy-arbeidsmarkt blijft voorlopig bestaan en voorlichting en imagoverbetering blijven hard nodig. Tegen die achtergrond is het belangrijk te weten hoe studenten aankijken tegen hun (toekomstige) beroep. Wat vinden ze aantrekkelijk aan werken in de accountancy? En, mede met het oog op de hoge vroegtijdige uitstroom uit de kantoren: wat zijn hun ambities?

In de enquête voor het Accountancy Beloningsonderzoek 2006 (zie 'de Accountant', oktober 2006) waren enkele specifiek op studenten gerichte vragen opgenomen. In totaal 547 studenten vulden de vragenlijst in, van wie negentig procent werkt in het openbaar beroep en de overigen in de interne en overheidsaccountancy. De antwoorden zijn in

de oktoberbijlage zelf niet verwerkt, maar interessant genoeg om hier apart te belichten.

Afwisseling

Gevraagd naar de aantrekkelijkste aspecten van het accountantberoep, blijken de factoren die het vak - anders dan het gangbare clichébeeld - bij uitstek niet 'saai' maken, veruit het vaakst te worden genoemd. De reële ervaring van studenten komt dus overeen met het beeld dat het beroep in de huidige campagnes probeert over te brengen. Het contact met de klanten scoort het hoogst en ook de afwisseling in werkzaamheden en het zien van veel verschillende bedrijven worden erg aantrekkelijk gevonden.

Als vierde aantrekkelijke punt noemen ze de carrièreperspectieven. Bijna de helft van de studenten noemt dat bij de eerste drie. Weinig opzienarend misschien voor mensen die aan het begin van hun carrière staan, maar daarom niet minder belangrijk.

Aantrekkelijk aan accountancy

De volgende aspecten van mijn werk vind ik aantrekkelijk (maximaal drie antwoorden).

	Man N=414	Vrouw N=133	Openbaar N=491	Intern N= 27	Overheid N=29	Totale groep N=547
Vraagstukken	33,3%	36,8%	30,8%	63,0%	65,5%	34,2%
Intellectuele uitdaging	37,2%	30,1%	35,8%	37,0%	27,6%	35,5%
Contact met klanten	57,2%	66,9%	62,9%	25,9%	34,5%	59,6%
Afwisseling in werkzaamheden	54,8%	64,7%	58,2%	51,9%	44,8%	57,2%
Zie veel verschillende organisaties	50,5%	49,6%	54,2%	-	31,0%	50,3%
Het salarisniveau	5,6%	3,8%	3,5%	14,8%	24,1%	5,1%
De status van de functie	3,9%	3,0%	2,0%	22,2%	13,8%	3,7%
De carrièremogelijkheden	48,6%	36,8%	45,4%	51,9%	44,8%	45,7%
Anders	1,4%	0,8%	0,6%	11,1%	3,4%	1,3%

langrijker dan geld

De rol van het te verdienen salaris scoort opvallend bescheiden.

Salaris

Sommige enquêteresultaten verrassen duidelijk meer. Vooral de rol van het te verdienen salaris scoort opvallend bescheiden. Het aantal studenten dat dit noemt als aantrekkelijke factor is laag, verdacht laag bijna. Slechts vier tot vijf procent van de studenten noemt het accountantssalaris bij de belangrijkste aantrekkelijkheden. Mogelijk worden financiële prikkels belangrijker naarmate een carrière vordert. Kantoren doen er tenminste alles aan om 'marktconform' te belonen teneinde hun accountants te binden. Zelfs op partnerniveau, waar - hoewel je zou verwachten dat andere elementen van satisfactie dan inmiddels zwaarder zijn gaan wegen - een ton meer of minder een acute neiging tot jobhoppen schijnt op te wekken.

In hoeverre de geringe waarde van het salaris als lokmiddel wordt veroorzaakt door de neiging 'sociaal wenselijke' antwoorden te geven, is moeilijk te zeggen. Een welwillender interpretatie is dat de nieuwe generatie accountants behalve op een goed salaris, vooral uit is op andere wegen naar ontplooiing en arbeidsvreugde. Misschien ligt de waarheid weer eens ergens in het midden. Hoe dan ook, een factor om serieus rekening mee te houden.

Mannen en vrouwen

Interessant, opmerkelijk en voor sommigen leerzaam, zijn de verschillen tussen mannen en vrouwen. Vrouwelijke studenten vinden aspecten als contact met klanten en afwisseling in de werkzaamheden zelf nog belangrijker dan hun mannelijke collega's.

Omgekeerd noemen mannelijke studenten de intellectuele uitdaging en de carrièremogelijk-

heden vaker als aantrekkelijke aspecten. Vooral bij dat laatste is het verschil groot. Bijna de helft van de mannen noemt de carrièremogelijkheden bij de aantrekkelijkste aspecten aan het beroep, van de vrouwen ruim een derde.

Als het gaat om de ambitie om uiteindelijk een hoge functie te bereiken, dan treedt het seksverschil nog duidelijker aan het licht. Terwijl van de mannen maar liefst 48 procent zegt uiteindelijk director of partner te willen worden, is dit bij de vrouwen slechts 22 procent - maar liefst ruim de helft minder.

'Andere prioriteiten'

Mensen die denken dat dit lagere ambitieniveau wordt veroorzaakt doordat vrouwen al bij voorbaat verwachten tijdens hun klim naar boven op een glazen plafond te zullen stuiten, hebben het mis. Van de vrouwelijke studenten die niet streven naar een director- of partnerschap, denkt slechts drie procent dat ze als vrouw bij hun organisatie geen kans zouden hebben op zo'n hoge functie. Twijfel aan de

Van de mannelijke studenten wil 48 procent uiteindelijk director of partner worden, van de vrouwen 22 procent.

eigen kwaliteiten speelt evenmin een rol bij het niet ambiëren van een topfunctie; vrouwen noemen dat argument nauwelijks vaker dan mannen. Wat ze wel noemen als redenen om van een topcarrière af te zien zijn privé-omstandigheden, de te grote tijdsinspanning en vooral - opvallend veel vaker dan mannen - 'andere prioriteiten in het leven'. Een duidelijke keuze. ■

Het Accountancy Beloningsonderzoek is uitgevoerd door 'de Accountant' en bureau Alterim, in samenwerking met het NIVRA en de VAS.

